

En Çok İşlem Görenler

Sembol	Dayanak	Tip	Alis (TL)	Satis (TL)	Degisim (%)	Hacim (adet)	Hacim (TL)
VBIPF.V	VAKBN	Satim	0,10	0,11	-31,25	2.313.337	268.781,38
PGIPJ.V	PGSUS	Satim	0,14	0,15	-6,67	1.246.791	168.709,47
PBIBD.V	BRENT	Alim	0,13	0,14	18,18	1.088.618	128.064,97
DAIPY.V	DAX	Satim	0,18	0,19	-14,29	1.032.663	183.258,21
UDIEG.V	USD/TL	Alim	0,10	0,11	-26,67	845.812	95.233,01
PBIST.V	BRENT	Satim	0,32	0,33	-19,51	764.008	264.161,67
UDIEF.V	USD/TL	Alim	0,28	0,29	-17,65	735.213	206.075,44
IBIEO.V	ISCTR	Alim	0,37	0,38	2,63	678.001	258.590,38
DAIPV.V	DAX	Satim	0,56	0,57	-9,68	504.123	272.099,02
PGIPK.V	PGSUS	Satim	0,36	0,37	2,78	485.482	166.340,34

En Çok Yükselenler

Sembol	Dayanak	Tip	Alis (TL)	Satis (TL)	Degisim (%)	Hacim (adet)	Hacim (TL)
EXISR.V	EUR/USD	Satim	0,05	0,06	25,00	1	0,05
TKIEB.V	THYAO	Alim	0,32	0,33	23,08	34.205	10.255,98
TKIEA.V	THYAO	Alim	0,21	0,22	22,22	93.591	19.826,07
VBIEK.V	VAKBN	Alim	0,80	0,82	21,21	23.970	18.828,98
VBIEF.V	VAKBN	Alim	1,14	1,17	20,00	2	2,34
VBIEL.V	VAKBN	Alim	0,97	0,99	19,75	30	30,55
VBIEG.V	VAKBN	Alim	1,29	1,32	19,44	1	1,29
VBIEM.V	VAKBN	Alim	1,21	1,24	18,63	1	1,21
TKIEC.V	THYAO	Alim	0,44	0,45	18,42	134.571	57.465,19
PBIBD.V	BRENT	Alim	0,13	0,14	18,18	883.062	101.342,69

En Çok Düşenler

Sembol	Dayanak	Tip	Alis (TL)	Satis (TL)	Degisim (%)	Hacim (adet)	Hacim (TL)
TKIZY.V	THYAO	Satim	0,03	0,04	-40,00	40.131	1.404,95
VBIPH.V	VAKBN	Satim	0,04	0,06	-33,33	1	0,04
VBIPF.V	VAKBN	Satim	0,10	0,11	-31,25	2.286.507	265.830,08
EGIZS.V	EKGYO	Satim	0,05	0,06	-28,57	1	0,05
TEIRT.V	TTKOM	Satim	0,15	0,16	-28,57	4.001	650,16
UDIEG.V	USD/TL	Alim	0,10	0,11	-26,67	590.812	67.183,01
HBIPB.V	HALKB	Satim	0,03	0,04	-25,00	1	0,03
HBIZZ.V	HALKB	Satim	0,03	0,04	-25,00	1	0,03
IBIPJ.V	ISCTR	Satim	0,03	0,05	-25,00	1	0,03
PEISB.V	PETKM	Satim	0,03	0,04	-25,00	1	0,03

Teknik Bilgi

Delta: Dayanak varlıktaki 1 TL'lik fiyat değişimine karşılık varantın fiyatının kaç TL değişeceğini gösterir.

OZİAA alım varantının deltası 0,4293 olsun. BIST-30 Endeksi'nin 1.000 puan yükselmesi durumunda, çarpan 1/5000 olduğundan, varantın fiyatı 0,0859 TL yani yaklaşık 8 kuruş artacaktır.

Satım varantlarında ise dayanak varlık yükseldiğinde varant değer kaybedeceğinden satım varantlarının deltası -1 ve 0 arasındadır.

Deltası -0,5486 olan OZİPP varantı BIST-30 endeksi 1.000 puan düştüğünde, çarpan 1/5000 olduğundan, yaklaşık 11 kuruş değer kazanacakken, BIST-30 endeksinin 1.000 puan yükselmesi durumunda 11 Kuruş değer kaybedecektir.

Duyarlılık: Varant fiyatının 1 kuruş değişmesi için dayanak varlık fiyatının maksimum ne kadar değişmesi gerektiğini gösterir. OZİAA alım varantının duyarlılığının 130, fiyatının 0,30 TL olduğunu düşünelim. BIST 30 endeksi maksimum 130 puan yükselince, varant fiyatı 0,31 TL olacaktır.

Teta (Zaman Değeri Kaybı): Varantın vadesinin dolmasına bir gün daha yaklaşıldığında, diğer tüm değişkenler sabitken, varant fiyatının ne kadar düşeceğini gösterir. Alım ve satım varantları için negatif değerdedir. OZİAA varantının tetası -0,01059 olsun. Vadesinin dolmasına bir gün daha yaklaşıncaya varant yaklaşık 1 Kuruş değer kaybedecektir. Sabit değildir, vadeye yaklaşıncaya değer kaybı hızlanacaktır.

Uyarı: Varant hesaplamalarında teta değeri 365 gün üzerinden yapılmaktadır. Bu nedenle tatil günlerinde de teta kaybı yaşanır.

Ayarlama (Gearing): 1 adet varantın dayanak varlıkta sağladığı pozisyon bazında kaldıraç etkisini gösterir. OZİAA varantının ayarlaması 19,95 olsun. 1 adet OZİAA varantı olarak BIST-30 Endeksi'nde 19,95 TL'lik pozisyon açılacaktır. Varantın değeri oynaklık ve zamandan etkilendiği için özellikle "zararda" olan varantlar için çok da kullanışlı bir gösterge değildir. Bu nedenle ayarlamının delta ile düzeltilmiş hali olan **etkin ayarlama** kavramı varantlar için daha kullanışlı bir göstergedir.

Etkin Kaldıraç (Effective Gearing): Dayanak varlıktaki %1'lik bir değişime karşılık varantın fiyatındaki yüzdesel değişimi gösterir. OZİAA alım varantının etkin ayarlaması 13,75 olsun. BIST-30 Endeksi'nin %1'lik getiri sağlaması neticesinde, varantın fiyatı yaklaşık %13,75 artacaktır. BIST-30 endeksinin %1 değer kaybetmesi sonucunda ise; varantın fiyatı yaklaşık %13,75 azalacaktır. OZİPP satım varantının etkin ayarlaması 7,49 olsun. BIST-30 Endeksi'nin %1 düşmesi sonucunda varantın fiyatı yaklaşık %7,49 artacaktır. BIST-30 Endeksi'nin %1'lik getiri sağlaması sonucunda varant fiyatı yaklaşık %7,49 değer kaybedecektir.

Vega: Dayanak varlığın örtük oynaklığındaki %1'lik değişime karşılık varantın fiyatındaki değişimi gösterir. Örtük oynaklıktaki artış hem alım hem de satım varantlarının değerini arttıracaktır. OZİAA varantının vegası 0,1894, OZİPP varantının vegası 0,2106 olsun. Örtük oynaklıktaki %1'lik artış OZİAA varantının değerini yaklaşık 19 Kuruş, OZİPP varantının değerini ise yaklaşık 21 Kuruş arttıracaktır.

Örtük Oynaklık (Implied Volatility): Varantın cari piyasada gördüğü işlemlere göre hesaplanan oynaklık değeridir. Tarihsel oynaklıkla karıştırılmaması gerekir. Örnek olarak VIOP-30 Endeks Sözleşmesi'nin ilgili vadede piyasada işlem gören değeriyle, BIST-30 Endeks değerinin o vadedeki vadeli teorik değerinin çoğu zaman birbirinden farklı olması gibi düşünülebilir.

Baş-Baş Noktası (Break-Even Point): Vade sonuna kadar varantın elde tutulduğu durumda yatırımcının kara geçeceği seviyeyi gösterir. Varant fiyatıyla kullanım fiyatının toplanmasıyla elde edilir. **Karda/Zararda:** Dayanak varlığın spot fiyatının varantın kullanım fiyatından yüzdesel olarak ne kadar uzakta olduğunu gösterir.

Varant Terimleri –Türkçe İngilizce Karşılıklar

• Baş baş noktası: Break-even point	Dayanak Varlık (Gösterge): Underlying asset
• İçsel Değer: Intrinsic Value	Kullanım Fiyatı: Strike(Exercise) Price
• Örtük Oynaklık: Implied Volatility	Zaman Değeri: Time Value
• Baş baş varant: At the money	Etkin Ayarlama: Effective Gearing (Leverage)
• Karda Varant: In the money	Nakit Uzlaşma: Cash Settlement
• Tarihsel Oynaklık: Historical Volatility	Zararda Varant: Out of the money

Varant Risk Grupları Ne İfade Eder?

Yatırımcılarımızın varant seçimlerini kolaylaştırmak için varantları 4 ana gruba ayırdık.

Bu gruplar:

- **Yüksek Riskli**
- **Riskli ve gün içi alım-satım için uygun**
- **Beklentiler dahilinde yatırım yapılabilir**
- **Düşük kaldıraçlı, yatırım yapılabilir**

Varantları 2 kriter gözeterek 4 gruba ayırdık.

Kriter 1: Vadeye kalan günü 15'den kısa olan varantlar delta değeri ne olursa olsun **kırmızı sembol** "Yüksek riskli" grubunda yer alır.

Kriter 2: Vadesi 15'den uzun olan ve Deltası * %10'da küçük varantlar **kırmızı sembole** "Yüksek riskli varantlar"

* %10 ile %25 arasında olan varantlar **sarı sembole** "Riskli ve gün içi alım-satım için uygun varantlar"

*%25 ile %75 arasında olan varantlar **yeşil sembole** "Beklentiler dahilinde yatırım yapılabilir varantlar"

* %75 ile %100 arasında olan varantlar **gri sembole** "Düşük Kaldıraçlı, yatırım yapılabilir varantlar" olarak gruplanır

UYARI Burada yer alan bilgiler İş Yatırım Menkul Değerler A.Ş. tarafından bilgilendirme amacı ile hazırlanmıştır. Yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti; aracı kurumlar, portföy yönetim şirketleri, mevduat kabul etmeyen bankalar ile müşteri arasında imzalanacak yatırım danışmanlığı sözleşmesi çerçevesinde sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler, yorum ve tavsiyede bulunanların kişisel görüşlerine dayanmaktadır. Herhangi bir yatırım aracının alım-satım önerisi ya da getiri vaadi olarak yorumlanmamalıdır. Bu görüşler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.

Burada yer alan fiyatlar, veriler ve bilgilerin tam ve doğru olduğu garanti edilemez; içerik, haber verilmeksizin değiştirilebilir. Tüm veriler, İş Yatırım Menkul Değerler A.Ş. tarafından güvenilir olduğuna inanılan kaynaklardan alınmıştır. Bu kaynakların kullanılmasında nedeni ile ortaya çıkabilecek hatalardan İş Yatırım Menkul Değerler A.Ş. sorumlu değildir.